

AMIGA guiden

Fritt organ for eiere og brukere av Amiga hardware og software i Norge
Tilsluttet Norsk amigaforening

Get boinged with...

Det tekniske kvarter:
Bredbånd og avlytting
Se side 6

Utgave 15
AG nr. 2 2000
9. årgang

Løssalg: NOK 10,-

LES OM
AmigaOne

Side 2

AMIGA®

OPERATING SYSTEM

Hardware multi-platform available

ReadMe.First

Amigaguiden anno år 3000

Sist måned ble det endelig avgjort: Nasjonalbiblioteket i Rana bestemte at Amigaguiden er avleveringspliktig. Endelig! Så etterkommere av alle dere medlemmer av Amigaguiden vil om 1000 år kunne få lese Amigaguiden anno år 2000.

Dette bør være en vekker for alle dere som leser Amigaguiden. Denne avgjørelsen har endel konsekvenser. For det første må Amigaguiden trykkes opp i 10 eksemplarer ekstra per opplag. En av de andre følgene er viktigere: Dine etterkommere vil kunne lese ditt navn på trykk om 1000 år. Da er det en forutsetning at akkurat du har bidratt med artikler til Amigaguiden. Så, i tillegg til ordene i artikkelen "Skriv for AG", ber jeg deg om å huske ovenstående.

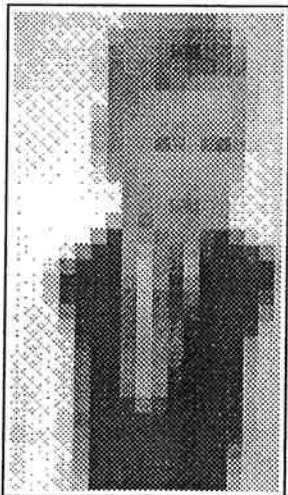
Nok om saken.

Amigaguiden har endret stavemåte. Det legger du sikkert merke til. Etter en del diskusjoner på nyhetsgruppen no.it.os.amiga.diverse bestemte NAF seg for å forandre stavemåte på sin forening til Norsk amigaforening. I tråd med

denne diskusjonen bestemte AG's redaksjon seg for å forandre avisens navn til Amigaguiden. Disse to endringene er i tråd med Norsk språkråd. (!)

Nok om saken.

En forferdelig trykkleif på AG's e-postadresse gav forøvrig redaksjonen en illsint reaksjon fra eieren av e-postadressen. Vi beklager så meget denne feilen!

Tommy Rølvåg Strand

Amigaguiden vil forøvrig i skrivende stund ha åpnet sine hjemmesider på Internett. Disse hjemmesidene ligger under NAF's domene, og Amigaguiden får disse rettighetene gratis fra NAF som en del av medlemskapet.

NAF's domene har adressen:
<http://naf.as>

I forbindelse med dette åpner Amigaguiden ny og endelig e-postadresse. Den lyder slik:
amigaguiden@naf.as

**GOD JUL
OG GODT
NYTT ÅR!**

Tommy Rølvåg Strand

Erlend's Byline

Da var Amigaguiden nr 2 - 2000 endelig i boks. Det har vært en spennende tid, og det gleder meg å se det at vi har fått nye medlemmer. Håper bare det at du som leser klarer å verve dine venner og andre bekjente til å bli med i Norsk amigaforening, for sammen er vi større! Ellers har jeg jobbet mye med å få igang min "nye" Amiga 3000. Har vært litt plaget med for lite RAM og harddisk, men har nå endelig fått ordnet mere RAM, og har også fått meg større harddisk og en ZIP-drive. Så det gleder meg nå å kunne sitte framfor Amigaen å skrive igjen. Nå er det mye spennende i vente på Amigafronten, og deriblandt det nye OS 3.9. Jeg skal selv oppgradere til OS 3.9, så dere lesere kan vente dere en brukertest om OS 3.9 over nyåret en gang! I tillegg til test av OS, skal vi også prøve å foreta tester av diverse hardware. Så følg med i Amigaguiden for mere informasjon!

Erlend Kristiansen

Amigaguiden ble utskrevet på laserskriver hos Norsk amigaforening, Mo i Rana, trykket hos XPressTrykk, Mo i Rana, og sendt av Posten Norge BA.

Utgiver:

Amigaguiden
Hammerveien 130
8626 MO I RANA.
Tlf.: 75 13 08 20.

Ansvarlig redaktør:
Tommy Rølvåg Strand

Redaksjonen avsluttet:
1. desember 2000

Redaksjon:

Tommy (red.) Rølvåg Strand
Erlend (omen) Vidar Kristiansen
Dag R. Heggem

© Copyright Amigaguiden 2000.

Det er forbudt å kopiere eller ettertrykke hele eller deler av

denne publikasjonen uten skriftlig samtykke fra utgiver.

Brev eller artikler til utgave 1 - 2001 må være redaksjonen i hende innen

12. januar 2001.

Abonnementspris: Kr. 100 pr. år
Bestill et abonnement idag!

Antall lagrede versjoner i Professional Page: 36

ReadMe.First

Amigaguiden anno år 3000

Sist måned ble det endelig avgjort: Nasjonalbiblioteket i Rana bestemte at Amigaguiden er avleveringspliktig. Endelig! Så etterkommere av alle dere medlemmer av Amigaguiden vil om 1000 år kunne få lese Amigaguiden anno år 2000.

Dette bør være en vekker for alle dere som leser Amigaguiden. Denne avgjørelsen har endel konsekvenser. For det første må Amigaguiden trykkes opp i 10 eksemplarer ekstra per opplag. En av de andre følgene er viktigere: Dine etterkommere vil kunne lese ditt navn på trykk om 1000 år. Da er det en forutsetning at akkurat du har bidratt med artikler til Amigaguiden. Så, i tillegg til ordene i artikkelen "Skriv for AG", ber jeg deg om å huske ovenstående.

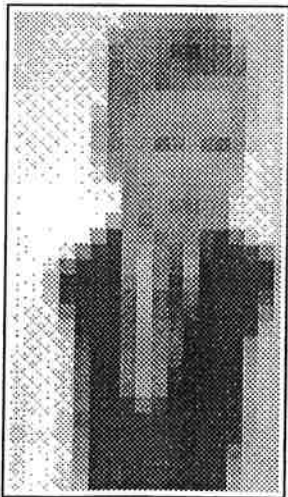
Nok om saken.

Amigaguiden har endret stavemåte. Det legger du sikkert merke til. Etter en del diskusjoner på nyhetsgruppen no.it.os.amiga.diverse bestemte NAF seg for å forandre stavemåte på sin forening til Norsk amigaforening. I tråd med

denne diskusjonen bestemte AG's redaksjon seg for å forandre avisens navn til Amigaguiden. Disse to endringene er i tråd med Norsk språkråd. (!)

Nok om saken.

En forferdelig trykkleif på AG's e-postadresse gav forøvrig redaksjonen en illsint reaksjon fra eieren av e-postadressen. Vi beklager så meget denne feilen!

Tommy Rølvåg Strand

Amigaguiden vil forøvrig i skrivende stund ha åpnet sine hjemmesider på Internett. Disse hjemmesidene ligger under NAF's domene, og Amigaguiden får disse rettighetene gratis fra NAF som en del av medlemskapet.

NAF's domene har adressen:
<http://naf.as>

I forbindelse med dette åpner Amigaguiden ny og endelig e-postadresse. Den lyder slik:
amigaguiden@naf.as

**GOD JUL
OG GODT
NYTT ÅR!**

Tommy Rølvåg Strand

Erlend's Byline

Da var Amigaguiden nr 2 - 2000 endelig i boks. Det har vært en spennende tid, og det gleder meg å se det at vi har fått nye medlemmer. Håper bare det at du som leser klarer å verve dine venner og andre bekjente til å bli med i Norsk amigaforening, for sammen er vi større! Ellers har jeg jobbet mye med å få igang min "nye" Amiga 3000. Har vært litt plaget med for lite RAM og harddisk, men har nå endelig fått ordnet mere RAM, og har også fått meg større harddisk og en ZIP-drive. Så det gleder meg nå å kunne sitte framfor Amigaen å skrive igjen. Nå er det mye spennende i vente på Amigafronten, og deriblandt det nye OS 3.9. Jeg skal selv oppgradere til OS 3.9, så dere lesere kan vente dere en brukertest om OS 3.9 over nyåret en gang! I tillegg til test av OS, skal vi også prøve å foreta tester av diverse hardware. Så følg med i Amigaguiden for mere informasjon!

Erlend Kristiansen

Amigaguiden ble utskrevet på laserskriver hos Norsk amigaforening, Mo i Rana, trykket hos XPressTrykk, Mo i Rana, og sendt av Posten Norge BA.

Utgiver:

Amigaguiden
Hammerveien 130
8626 MO I RANA.
Tlf.: 75 13 08 20.
Ansvarlig redaktør:
Tommy Rølvåg Strand

Redaksjonen avsluttet:
1. desember 2000

Redaksjon:

Tommy (red.) Rølvåg Strand
Erlend (omen) Vidar Kristiansen
Dag R. Heggen

© Copyright Amigaguiden 2000.

Det er forbudt å kopiere eller ettertrykke hele eller deler av

denne publikasjonen uten skriftlig samtykke fra utgiver.

Brev eller artikler til utgave 1 - 2001 må være redaksjonen i hende innen

12. januar 2001.

Abonnementpris: Kr. 100 pr. år
Bestill et abonnement idag!

Antall lagrede versjoner i Professional Page: 36

Skriv for Amigaguiden!

Skriv for Amiga

For at Amigaguiden - AG - skal utvikle seg som "Amiga - teknisk avis", er det en nødvendighet at medlemmene bidrar med stoff til avisen.

Det er forskjellige grunner til at utviklingen må foregå på denne måten:

- 1) Redaksjonen får mindre arbeidspress
- 2) AG blir slik DU vil
- 3) Avisen blir tykkere
- 4) Avisen kan komme ut oftere

Og - om dette ikke skulle være grunner nok - kan jeg alltid komme opp med flere...

Skriv mot betaling

Nytt anno år 2000 A.D. er følgende:

DU skriver - VI betaler

Betalingen er følgende:

NOK 30,- pr. 500 ord

Betalingen kan virke beskjeden, men dette beløpet skal vurderes etterhvert.

For at ikke Posten Norge BA sine betalingstakster helt skal ta livet av AG's økonomi, skal betaling for tekster til AG foregå etter følgende regel:

Artikkelforfatter MÅ ha post / bankgirokonto registrert hos Amigaguiden!

Regler for artikler

Alle artikler må skrives etter følgende regler:

1) Teksten skal leveres pr. e-mail til:

amigaguiden@naf.as

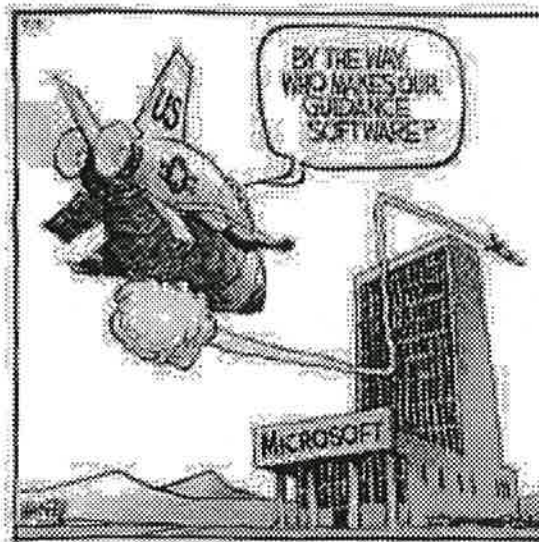
2) All tekst må leveres i ASCII format.

Punkt 2) vil si at du lagrer i text format i din tekstbehandler. Dette gjøres på forskjellige måter. Se bruksanvisningen til din tekstbehandler for korrekt fremgangsmåte.

Skriv noe!

Amigaguiden er i utgangspunktet en avis FOR Amiga eiere og brukere, laget AV Amiga eiere og brukere tilsluttet Amigaguiden, så skriv noe som helst, da.

Skriv ANTI Windows artikler til Amigaguiden

Bildet over: Mens vi snakker om det, hvem er det egentlig som lager vår styringssoftware???

Eksempler på ønskede artikler:

- 1) Bakgrunnsartikler
- 2) Spillanmeldelser
- 3) Nyheter
- 4) Produktanmeldelser
- 5) Deg og Amiga
- 6) Amiga i praktisk bruk
- 7) ANTI Windows artikler
- 8) PRO Amiga artikler

9) Dine tanker om Amiga og dens framtid

...kort sagt, bare din fantasi setter grenser for hva du kan skrive om!

AG er spesielt interessert i artikler om Internett, og da Amiga - relatert.

P.S.: Legg IFF-32 bilde ved!!!

Skriv for AG - skriv for Amiga!

Til slutt noen inspirerende ord: Når du skriver for AG - ha i bakhodet at du skal være stolt av Amiga systemet og hele den idé'en Amiga representerer, du skal være klar over at din artikkel skal gjenspeile Amiga's ånd i Norge og aller sist og størst av alle inspirerende ord:

INGEN AV REGLENE OVENFOR GJELDER I DET HELE TATT OM DE FRATAR DEG LYSTEN FRA Å SKRIVE!!!!!!!!!!!!!!!

LYKKE TIL!

Redaksjonen vil gjerne ønske alle lesere av Amigaguiden en riktig god jul og et riktig godt nytt år!

Deadline for artikler til Amiga Guiden #2-2000 er satt til 1. desember 2000.

Send e-mail til: amigaguiden@naf.as

Noen forkortelser ofte brukt på Internett

Her har vi en del forkortelser som brukes mye på Internett. Tenkte at disse kunne være interessante å ha med seg.

<g>: Grin, <G>: Great Big Grin), <g,d,r>: Grin, Duck and Run

AAMOF: As A Matter Of Fact

AFAIK: As Far As I Know

AIMB: As I Mentioned Before (used by Travis Butler)

ATST: At The Same Time (used by John Kahane)

AWGTHGTTA?: Are We Going To Have To Go Through This Again?

Alternative form is

AWGTHGTATA

(...Through ALL This Again?).

BIP: Books In Print

BNF: Big Name Fan

BTW: By The Way

FITB: Fill In The Blank....

FYI: For Your Information

GAFIATE: Get Away From It All

GIWIST: Gee I Wish I'd Said That

ICOCBW: I Could, Of Course, Be Wrong

IIRC: If I Remember Correctly. "The obligatory statement of

modesty before making a sweeping generalization about something read five years ago." (credited to Travis Butler)

IITYWIMWYBMAD: If I tell

you what it means, will you buy me a drink?

IMHO: In My Humble (or Honest) Opinion. Also

IMNSHO: In My Not-So Humble Opinion and IMOBO: In My Own Biased Opinion.

INPO: In No Particular Order

LLTA: Lots and Lots of Thunderous (or Thundering)

IITYWIMWYBMAD:

If I tell you what it means, will you buy me a drink?

TANJ:

There Ain't No Justice

Applause

LOL: Laughing Out Loud

MLAS: Mind (or Memory)

Like A Sieve (variant

introduced by Joshua

Kronengold, MLASBWABHII

[Mind Like A Steel Bucket

With A

Bloody Hole In It])

OOP: Out Of Print

OOTC: Obligatory On Topic Comment

OOTQ: Obligatory On Topic Quote

POV: Point Of View

ROTBA: Reality On The Blink Again (scientific inaccuracy or just plain nonsense).

RSN: Real Soon Now

RTFM: Read The Fucking Manual

SFBC: Science Fiction Book Club

SFWA: Science Fiction & Fantasy Writers of America. Sometimes

abbreviated SFFWA.

Pronounced "sif-wa".

ST:TOS, ST:TNG, ST:TAS, ST:TMP, ST:DSN:

Respectively Star Trek: The Original Series, The Next Generation, The Animated Series, The Motion Picture (the first one), and Deep Space Nine.

TANJ: There Ain't No Justice

TANSTAAFL: There Ain't No Such Thing As A Free Lunch

TPTB: The Powers That Be

TTBOMK: To The Best Of My Knowledge

TTFN: Ta Ta For Now.

TTYL: Type (or Talk) To You Later

UBS: Used Book Store

YATI: Yet Another Trek Inconsistency

YAH! Yet Another Highlander Inconsistency

YMMV: Your mileage may vary.

Hvis Amigaguidens medlemmer har noen norske forkortelser, hører AG gjerne fra dere.

Det tekniske kvarteret

ISDN - telefoner kan ikke avlyttes!

Av:

Erlend Vidar Kristiansen

ISDN er avlyttingsfritt. Dette er et problem for Telenor

En lovendring fra 15. oktober åpner for avlytting av andre saker enn drap, ran, voldtekt og andre sedelighetsforbrytelser. Nå gir også datainnbrudd og sjikanetelefoner grunnlag for avlytting!

Dette er kanskje ett lite varsku for de som driver med litt hacking på fritiden. Ikke det at jeg anklager noen, menneh... ..det er vel mange som drømmer om å bryte seg inn på servere og andre ting på Internett ;-). Men, det som er den store hodepinen for POT (Politets overvåkningstjeneste) er det at for tiden er det teknisk umulig å avlytte ISDN - telefoner (så hvis du har ISDN og liker å hacke litt, så er du for tiden trygg). Saken er den at både teleoperatørene og politiet trenger nytt, kostbart utstyr for å muliggjøre avlytting av ISDN.

Ifølge Telenor er hvert fjerde hjem avlyttingsfrie soner, og det antas også at mange kriminelle spekulerer i akkurat dette, og installerer ISDN.

Erlend Vidar Kristiansen

Telenor er klar for å lansere sin bredbåndssatsning.

1. desember vil de satse på superkjapp nettsurfing, spill, video og annen moro via telefonledningene.

Telenor har nå presentert sin satsning på ADSL. ADSL er i praksis en boks du får plassert i hjemmet ditt som fungerer som et meget raskt modem. Det antas at dette er trolig den utgaven av bredbånd som vil spre seg raskest i Norge. Dette fordi det er en billig tjeneste og det er meget kjapt å bygge ut.

Ifølge rykter på Internett er 1. desember datoen som Telenor tar sikte på å åpne deres bredbåndstjeneste. Telenor vil tilby tjenester som surfing, spill, video og andre tjenester innen underholdning og lignende. Dette er en tjeneste som den dag i dag faktisk leveres av UPC gjennom deres bredbåndsportaler, Chello. Problemet som UPC sliter med er det at de bare har ett nett ut til sine kabel-TV abonnenter. Telenor derimot har allerede 100% dekning, og behøver ikke grave så veldig mye for å bygge ut deres eksisterende system.

MEN, du må for all del ikke forvente deg en eksplosiv utbredelse av denne typen bredbånd med det første. Telenor regner bare med at de rekker å installere noen få tusen abonnenter frem til 1. mars. Men bredbånd - tjenesten vil spre seg raskere etter hvert som at abonnentene selv installerer ADSL. Med dette regner jeg med at de vil levere en "gjør det selv" pakke, slik at man

kan installere bredbånd selv i løpet av noen få minutter.

Det ryktes også at Telenor er sterkt forsinket med utviklingen av ADSL. Telenor hadde allerede i 1997 planer om å lansere ADSL i løpet av 1997, men som sikkert alle til nå vet, ble det ikke noe av de planene.

Telenor sine kunder vil kunne velge mellom tre hastigheter . 384, 704 og 1024 Kbps, og til sammenligning får du kun 64 Kbps fra en enkel ISDN-linje. ADSL vil bli ett tilleggsabonnement til ditt eksisterende telefon- eller ISDN-abonnement. Selv om at Telenor vil bli den største aktøren, antas det at de vil levere konkurransedyktige abonnements priser. Prisene hos de andre bredbånd - leverandørene varierer fra ca 430 kroner til ca 920 kroner for de samme hastighetene som Telenor vil komme til å levere. I tillegg til dette må man regne med at man må betale ett Internett abonnement hos Telenor på minimum 89 kroner pr. mnd.

På lik linje med kabelmodem er du oppkoblet mot Internett 24 timer i døgnet hvis ønskelig, uten at det koster deg noe ekstra. Det vil da i praksis si at du ikke betaler for tellerskritt. Det blir da attraktivt å laste ned musikk og video fra nettet, noe som igjen kanskje er en trussel mot selskap som lever av å selge slikt. Men det får bli opp til hver enkel bruker å plages med sin samvittighet.

Undertegnede venter i spenning på resultatet av denne tjenesten. Kanskje dette blir min neste investering???

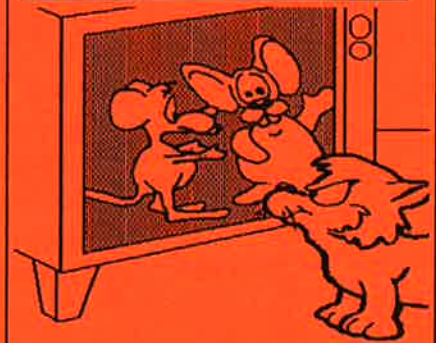
- Trashcan -

LANGODDSEN

LANGODDSEN JANUAR

Nr.	Beskrivelse	Odds		Kommentar
		H/Rett	B/Feil	
1	Amiga Inc. går konkurs			Ikke spillbar
2	Internett blir mer uvanlig	0,50	2,50	
3	The Amiga Dream Comes True	1,10	5,75	
4	AmigaOne blir lansert i 2001	2,25	1,35	Sp.stopp 31.12.01
5	MicroSoft går konkurs	1,35	8,70	Kun H - tips
6	Amiga - eiere blir lykkelige	1,05	999,99	Lovlig tips: H
7	Dette er bare tull	99,99	1,00	Sikker hjemme

Dagens dobbel

- ...jeg er så sulten at jeg ser dobbelt... " - Pusur

Dagens sitater...

Den dagen da Amigaguiden legges ned har vi bare én kategori medlemmer; Støttemedlemmer...

Tommy Rølvåg Strand

Amiga er en vits, men det er Pentium som får meg til å le...

N.N.

Microsoft brought us Windows!
Only Amiga brings us the whole house!

Anonym

PC - Personal Crap

Amigaguidens redaktør

HvaihulesteerdetsomfeilerdennedritPC'n?

Hørt i NAF's kontorlokaler

Erlends nye jobb er taxi - kjøring i Kongsvinger.
Det ryktes at han kjører Kongsvinger's største taxi...

"Den gode nyheten er at vi har konstruert en data-maskin som ikke er større enn en smultring... den dårlige er at Hansen nettopp har dyppt den i kaffen."

Min barndom i data

- Erlend Vidar Kristiansen -

Da jeg var 7 år gammel, fikk jeg min første datamaskin,

en Oric 1. Dette var ikke akkurat verdens beste maskin, men den startet iallefall. Maskinen var bygd opp på samme måte som en C=64, men det var ingen lagringsmuligheter. Jeg hadde aldri brukt en datamaskin før, men jeg var meget kry over å være dataeier. Men problemet mitt var det at jeg hadde ikke noen programmer til maskinen, og jeg forsto meg absolutt ikke på den bruksanvisningen som fulgte med. Der sto det noe slikt som: "10 PRINT "Hello world" <RETURN>". Det jeg ikke helt forsto var det at jeg ikke skulle skrive <RETURN>, jeg skulle tross alt bare trykke på return... Så jeg fikk ikke noe til med denne maskinen. Maskinen ble pent lagt i en boks til senere bruk. Etter en stund fikk en venn av meg en C=64, og da begynte vi å lage noen enkle programmer i BASIC, det var først da at jeg forsto dette med <RETURN>. :) Så da ble Oric'en hentet frem igjen, og jeg begynte å programmere litt småsnacks. Fant fort ut at det var meget kjipt at jeg måtte skrive inn alt hver gang jeg starte maskinen, så jeg storinvesterte i en C=64. Dette var av den nyeste typen, den lignet litt på en Amiga 500. Nå var jeg jo utrustet med det RÅESTE av det råeste, og det tok ikke

lang tid før jeg brukte hele dagen på å sitte på gutte - rommet og spille spill som summer games, Black Knight (meget bra flipper spill foresten), sex games og slikt. Ødela faktisk 2 joysticker på en kveld med å spille sex games. Ho mamma kom ned og lurte på hva det var jeg gjorde, for det hørtes helt opp... oops! Ja, det var en nostalgisk tid. Savner den gamle maskinen, med den tragiske grafikken og den ufattelig dårlige lyden. Men når man tenker seg litt om, så var det jo bedre musikk og grafikk på en C=64 enn på f.eks en 386! Og da snakker vi tross alt om nesten 10 års forskjell i utviklingen! Commodore utviklet seg videre, og Amiga'en kom. De startet da fra scratch, og lagde en helt ny maskin, med nye muligheter, og med en arkitektur som den dag i dag er meget brukbar! Når IBM kom med sin 8086 og 8088, startet de med et 8-bits system, som maskinene den dag i dag må følge. Dette betyr jo da at selv om at du har en PIII på 500MHz, så må all informasjon igjennom en meget trang flaskehals som de ikke klarer å legge fra seg. Det er jo noe å tenke på neste gang du starter din Amiga... den er unik!

Amiga er unik!

**Amigaguiden vil gjerne
ønske alle lesere
en riktig god jul
og
et riktig godt nytt år!!!**